

Bambitka

inspektora Kopanického

V čísle 7/2003 časopisu *Střelecký magazín* vyšel článek *Příběh bambitky č. 227*, popisující kuriozní epizodu z počátků vyzbrojování československé policie pistolí Praga ráže 7,65 mm Browning. Pozoruhodnou shodou okolností právě tento konkrétní exemplář před časem rozšířil sbírky Vojenského historického ústavu Praha.

Pistole Praga ráže 7,65 mm Browning byla první hromadný výrobek Zbrojovky Praga, prvního československého podniku zaměřeného na tovární produkci ručních palných zbraní. Navíc se jednalo o první konstrukci později proslulého Václava Holka (1886–1954), která byla zhotovena ve velkých počtech. Těch prvenství bylo až moc, a tak není divu, že výsledkem byla jedna z nejméně povedených československých zbraní.

obrany i policie a zdálo se, že výrobně by s ním neměly být potíže. Konkrétně čs. armáda v létě 1919 objednala 5000 pistolí, což podniku na nějakou dobu slibovalo slušnou zaměstnanost.

Za tímto účelem Václav Holec, tehdy v Kristových letech, patrně velmi svižně navrhl model ráže 7,65 mm Browning, částečně inspirovaný pistolí FN 1910. Od ní se tzv. *velká bambitka Praga* lišila zejména bicím mechanismem s vnitřním kladívkem, nápaditě řešeným zá-

Ručně-strojová práce

Konstrukční řešení velké bambitky Praga nechal Antonín Novotný 19. dubna 1919 v Československu přihlásit na své jméno k patentové ochraně. Patent nesl č. 1328 a jeho platnost začínala 15. prosince 1919. To už se tyto pistole několik měsíců vyráběly, do konce roku 1919 protokoly pražské zkušebny podchycují 571 kusů. V této době produkty Zbrojovky Praga zastupovala a prodávala firma J. Nowotný, která tento model mj. prosadila do výzbroje československé státní policie. V roce 1920 výroba přesáhla 4000 kusů, o rok později zrovna tak. Vedle pokračujících dodávek pro policii se na podzim 1921 konečně uskutečnil dlouho odkládaný prodej armádě, která v době částečné mobilizace proti Maďarsku jednorázově odebrala 4600 pistolí Praga.

Nouzový výrobek

Velkou roli v tom sehrála skutečnost, že Zbrojovka Praga měla původně úplně jiné plány – byla založena 5. ledna 1918 ve formě společnosti s ručním omezeným jako podnik známé pražské puškařské firmy J. Nowotný a dvou českých bank s cílem strojově vyrábět lovecké zbraně. Tyto plány byly ovšem dimenzovány na prostor habsburské monarchie a se vznikem Československa padly.

V letech 1918–1919 tak v Praze-Vršovcích vznikla velkoryse zařízená zbrojní továrna, která ale neměla zakázky. Antonín Novotný, majitel firmy J. Nowotný, sice ještě nějakou dobu doufal, že se mu přece jen povede rozběhnout velkovýrobu loveckých zbraní; současně ale projevil dostatek soudnosti a záhy se rozhodl rozšířit program o samonabíjecí pistole. Dávalo to smysl. O tento typ zbraně mělo zájem Ministerstvo národní

chytém zásobníku odpruženým bicí pružinou a výrobně zjednodušeným závěrem s vyjímatelným závorníkem. Zbraň celkově působí dojmem, že její autor bral ohled na technologické limity a nedostatečné zkušenosti první československé zbrojní továrny. Možná i proto měla těla těchto pistolí tak velkou, a tudíž neohrabanou rukojeť. Na druhou stranu značně optimisticky přistoupil Václav Holec k mířidlům, která se u prvního provedení této zbraně frézovala z materiálu horní plochy závěru.

Pistole Praga ráže 7,65 mm Browning byla první hromadně vyráběná československá ruční palná zbraň